

Драгољуб Симоновић

РАДНОПРАВНИ ПРИРУЧНИК

(сто модела аката из Закона о раду)

**Академска мисао
Београд, 2010.**

Драгољуб Симоновић

РАДНОПРАВНИ ПРИРУЧНИК

(сто модела аката из Закона о раду)

Издавач

Академска мисао
Београд, Приморска 21

Дизајн корице

Зорица Марковић, академски сликар

Штампа

Планета принт, Београд

Тираж

300 примерака

ISBN 978-86-7466-382-0

САДРЖАЈ

УВОД	1
Напомене уз модел Правилника о раду	4
<i>Модел број 1 – Правилник о раду</i>	6
Напомене уз појединачне акте у вези заснивања радног односа	28
<i>Модел број 2 – Изјава о давању сагласности о заснивању радног односа са малолетним лицем</i>	32
<i>Модел број 3 – Одлука о потреби заснивања радног односа</i>	33
<i>Модел број 4 – Одлука о избору кандидата</i>	34
<i>Модел број 5 – Обавештење о резултатима избора по огласу</i>	35
Напомене уз уговор о раду на неодређено време	38
<i>Модел број 6 – Уговор о раду на неодређено време</i>	40
Напомене уз уговор о раду на пробу	46
<i>Модел број 7 – Уговор о раду на пробу</i>	47
<i>Модел број 8 – Одлука о образовању комисије за праћење пробног рада запосленог</i>	49
<i>Модел број 9 – Извештај комисије за праћење пробног рада</i>	50
<i>Модел број 10 – Решење о отказу уговора о раду на пробу запосленом који није задовољио на пробном раду</i>	51
Напомене уз уговор о раду на одређено време	54
Напомене уз уговор о раду за обављање послова са повећеним ризиком	56
Напомене уз уговор о раду са непуним радним временом	57
Напомене уз уговор о раду за обављање послова ван просторија послодавца	58
Напомене уз уговор о раду са кућним помоћним особљем	60
<i>Модел број 11 – Уговор о раду на одређено време</i>	62
<i>Модел број 12 – Уговор о раду за обављање послова са повећеним ризиком</i>	64
<i>Модел број 13 – Уговор о раду са непуним радним временом</i>	66
<i>Модел број 14 – Уговор о раду за обављање послова ван просторија послодавца</i>	68
<i>Модел број 15 – Уговор о раду са кућним помоћним особљем</i>	72
Напомене уз уговор о раду приправника	76
<i>Модел број 16 – Уговор о раду приправника</i>	78
<i>Модел број 17 – Решење о одређивању ментора за праћење обуке приправника</i>	81
<i>Модел број 18 – Извештај ментора о извршеној обуци приправника</i>	82
<i>Модел број 19 – Решење о образовању комисије за полагање приправничког испита</i>	83

<i>Модел број 20 - Записник комисије за полагање приправничког испита</i>	84
Напомене уз уговор о волонтерском раду	85
<i>Модел број 21 - Уговор о волонтерском раду</i>	86
Напомене уз уговор о правима и обавезама директора	90
<i>Модел број 22 - Уговор о правима и обавезама директора</i>	93
Напомене уз уговор о стипендирању	98
<i>Модел број 23 - Уговор о стипендирању</i>	100
Напомене уз проблематику скраћеног радног времена и уговор о скраћеном радном времену	104
<i>Модел број 24 - Одлука о увођењу скраћеног радног времена</i>	106
<i>Модел број 25 - Решење о скраћеном радном времену</i>	107
<i>Модел број 26 - Уговор о раду са скраћеним радним временом</i>	108
Напомене уз решење о прековременом раду	112
Напомене уз одлуку о распореду радног времена	113
Напомене уз одлуку о прерасподели радног времена	114
<i>Модел број 27 - Решење о прековременом раду</i>	116
<i>Модел број 28 - Одлука о распореду радног времена</i>	117
<i>Модел број 29 - Одлука о прерасподели радног времена</i>	118
Напомене уз решење о коришћењу годишњег одмора	120
Напомене уз решење о плаћеном одсуству	123
Напомене уз решење о неплаћеном одсуству	124
Напомене уз решење о мировању радног односа	126
<i>Модел број 30 - Решење о коришћењу годишњег одмора</i>	128
<i>Модел број 31 - Решење о плаћеном одсуству</i>	129
<i>Модел број 32 - Решење о неплаћеном одсуству</i>	130
<i>Модел број 33 - Решење о мировању радног односа</i>	131
Напомене уз решење о породилском одсуству и одсуству са рада због неге детета	134
Напомене уз решења о одсуству са рада ради неге и посебне неге детета и другог оболелог лица	137
Напомене уз решења која се односе на посебну заштиту инвалида	138
<i>Модел број 34 - Решење о породилском одсуству и одсуству са рада због неге детета</i>	142
<i>Модел број 35 - Решење о одсуству са рада због посебне неге детета</i>	143
<i>Модел број 36 - Решење о обављању послова са половином пуног радног времена због посебне неге детета</i>	144

<i>Модел број 37 - Решење о одсуству са рада хранитеља због неге детета</i>	145
<i>Модел број 38 - Решење о одобрењу скраћеног радног времена старатеља ради неге тешко болесног итићеника</i>	146
<i>Модел број 39 - Решење о одсуству са рада усвојиоца до навршене треће године усвојеног детета</i>	147
<i>Модел број 40 - Решење о обављању послова према преосталој радној способности</i>	148
<i>Модел број 41 - Решење о распоређивању запосленог на здравствено одговарајуће послове</i>	150
<i>Напомене уз захтев за повраћај неоправдано добијених средстава од Фонда солидарности због нетачних података</i>	154
<i>Модел број 42 - Захтев за повраћај неоправдано добијених средстава Фонда солидарности због нетачних података</i>	156
<i>Напомене уз моделе који се односе на накнаду штете</i>	160
1) Одговорност запосленог за штету	160
2) Одговорност за штету трећем лицу	162
3) Одговорност послодавца за штету раднику	163
<i>Модел број 43 - Захтев за покретање поступка накнаде штете</i>	166
<i>Модел број 44 - Одлука о образовању комисије за утврђивање и накнаду штете</i>	167
<i>Модел број 45 - Записник о утврђивању штете</i>	168
<i>Модел број 46 - Решење о утврђивању и накнади штете</i>	170
<i>Модел број 47 - Решење о накнади штете исплаћене трећем лицу</i>	171
<i>Модел број 48 - Захтев запосленог за накнаду штете</i>	173
<i>Модел број 49 - Споразум о накнади штете</i>	174
<i>Напомене уз решење о удаљењу (суспензији) запосленог са рада</i>	176
<i>Напомене уз решење о привременом удаљењу са рада без накнаде зараде</i>	178
<i>Модел број 50 - Решење о удаљењу (суспензији) са рада</i>	179
<i>Модел број 51 - Решење о привременом удаљењу са рада без накнаде зараде</i>	181
<i>Напомене уз анекс уговора о раду</i>	184
1) Измена уговорених услова рада	184
2) Премештај у друго место рада	185
3) Упућивање на рад код другог послодавца	185
<i>Модел број 52 - Понуда за закључење анекса уговора о раду</i>	189
<i>Модел број 53 - Анекс уговора о раду</i>	190
<i>Напомене уз решења о престанку радног односа</i>	194
<i>Модел број 54 - Решење о престанку радног односа на одређено време</i>	198

<i>Модел број 55 - Решење о престанку радног односа због навршења година живота и стажа осигурања</i>	199
<i>Модел број 56 - Решење о продужетку радног односа запосленог код послодавца</i>	200
<i>Модел број 57 - Споразум о престанку радног односа</i>	201
<i>Модел број 58 - Обавештење о последицама споразумног престанка радног односа</i>	202
<i>Модел број 59 - Решење о престанку радног односа по захтеву родитеља запосленог малолетника</i>	203
<i>Модел број 60 - Решење о престанку радног односа због смрти запосленог и о накнади трошкова погредних услуга</i>	204
<i>Модел број 61 - Решење о престанку радног односа због губитка радне способности запосленог</i>	205
<i>Модел број 62 - Решење о престанку радног односа због забране обављања одређених послова</i>	206
<i>Модел број 63 - Решење о престанку радног односа због издржавања казне затвора</i>	207
<i>Модел број 64 - Решење о престанку радног односа због изречене мере безбедности</i>	208
<i>Модел број 65 - Решење о престанку радног односа због изречене васпитне мере</i>	209
<i>Модел број 66 - Решење о престанку радног односа због престанка рада послодавца</i>	210
Напомене уз решења о отказу уговора о раду	213
Отказ од стране запосленог	213
Отказ од стране послодавца	213
Поступак у случају отказа	215
Посебна заштита од отказа уговора о раду	215
Отказни рок и новчана накнада	215
Незаконит отказ	216
<i>Модел број 67 - Отказ уговора о раду од стране запосленог</i>	219
<i>Модел број 68 - Решење којим послодавац констатује да је запосленом престао радни однос отказом уговора о раду по вољи запосленог</i>	220
<i>Модел број 69 - Решење о отказу уговора о раду запосленом због неостваривања потребних резултата рада на пословима на којима ради</i>	221
<i>Модел број 70 - Решење о отказу уговора о раду запосленом због непоседовања потребних знања и способности за обављање послова</i>	223
<i>Модел број 71 - Решење о отказу уговора о раду запосленом због повреде радне обавезе</i>	225
<i>Модел број 72 - Захтев за утврђивање повреде радне обавезе</i>	227

<i>Модел број 73 - Решење о отказу уговора о раду запосленом због непоштовања радне дисциплине</i>	<i>228</i>
<i>Модел број 74 - Решење о отказу уговора о раду запосленом због недозвољеног понашања</i>	<i>230</i>
<i>Модел број 75 - Решење о отказу уговора о раду запосленом због кривичног дела учињеног на раду</i>	<i>232</i>
<i>Модел број 76 - Решење о отказу уговора о раду запосленом због кривичног дела учињеног у вези са радом</i>	<i>234</i>
<i>Модел број 77 - Решење о отказу уговора о раду запосленом збогневраћања на рад код послодавца по истеку неплаћеног одсуства</i>	<i>236</i>
<i>Модел број 78 - Решење о отказу уговора о раду запосленом због невраћања на рад код послодавца по истеку мировања радног односа</i>	<i>238</i>
<i>Модел број 79 - Решење о отказу уговора о раду запосленом због злоупотребе боловања</i>	<i>240</i>
<i>Модел број 80 - Упозорење о постојању разлога за отказ уговора о раду</i>	<i>242</i>
<i>Модел број 81 - Решење о отказу уговора о раду запосленом у случају одбијања да закључи анекс уговора ради премештаја на друго радно место</i>	<i>243</i>
<i>Модел број 82 - Решење о отказу уговора о раду запосленом у случају одбијања да закључи анекс уговора ради корекције зараде</i>	<i>245</i>
<i>Модел број 83 - Решење о отказу уговора о раду запосленом због организационих промена код послодавца</i>	<i>247</i>
<i>Модел број 84 - Решење о отказу уговора о раду запосленом код кога постоји опасност од настанка инвалидности у случају одбијања да обавља послове који одговарају његовој преосталој радној способности</i>	<i>249</i>
<i>Модел број 85 - Решење о отказу уговора о раду запосленоминвалиду због одбијања да обавља пословекоји одговарају његовој преосталој радној способности</i>	<i>251</i>
<i>Модел број 86 - Решење о отказу уговора о раду представнику запослених у управном одбору послодавца</i>	<i>253</i>
<i>Модел број 87 - Решење о отказу уговора о раду запосленом због одбијања преноса уговора о раду са послодавца претходника на послодавца следбеника.....</i>	<i>255</i>
Напомене уз остале уговоре из Закона о раду	258
Уговор о привременим и повременим пословима	258
Уговор о делу код послодавца	259
Уговор о заступању или посредовању	259
Уговор о стручном оспособљавању и усавршавању	260
Уговор о допунском раду	261
<i>Модел број 88 - Уговор о привременим пословима</i>	<i>262</i>
<i>Модел број 89 - Уговор о повременим пословима</i>	<i>265</i>
<i>Модел број 90 - Уговор о делу код послодавца.....</i>	<i>267</i>

<i>Модел број 91 - Уговор о заступању послодавца</i>	271
<i>Модел број 92 - Уговор о посредовању код послодавца</i>	277
<i>Модел број 93 - Уговор о стручном оспособљавању и усавршавању</i>	282
<i>Модел број 94 - Уговор о допунском раду</i>	284
Напомене уз моделе синдикалних аката	288
Савет запослених	288
Синдикат запослених	288
Репрезентативност синдиката	289
Права синдикалних представника и њихова заштита	290
<i>Модел број 95 - Приступница синдикату</i>	292
<i>Модел број 96 - Захтев за утврђивање репрезентативности</i> <i> синдиката</i>	293
<i>Модел број 97 - Решење о утврђивању репрезентативности</i> <i> синдиката</i>	294
<i>Модел број 98 - Статут синдикалне организације</i>	295
Напомене уз колективни уговор	320
Појам, правна природа, предмет, садржина и врсте колективних уговора	320
Учесници у закључивању колективног уговора	321
Преговарање, закључење и примена колективног уговора	322
Решавање спорних питања и спора	323
Важење и отказ колективног уговора	324
<i>Модел број 99 – Колективни уговор код послодавца</i>	325
Напомене уз уговор о уређивању међусобних права, обавеза и одговорности	352
<i>Модел број 100 - Уговор о уређивању међусобних права,</i> <i> обавеза и одговорности</i>	354
<i>О аутору</i>	358

УВОД

Закон о раду ("Службени гласник РС", бр.24/2005 и 61/2005), попут наших ранијих радних закона, инспиративан је за правнике који желе да моделирањем неколико општих правних аката и више десетина појединачних правних аката који се налазе у његовом нормативном корпусу, приближе правницима и осталим радницима овај изузетно значајан закон чија се примена мери свакодневнициом. Заиста, не прође ни један радни дан код послодавца, а да се посленицима задуженим за примену Закона о раду (и других пратећих законских и подзаконских прописа), не појави потреба за израдом одговарајућег појединачног правног акта (решење, одлука) из области радних односа.

Иначе, Закон о раду представља матични закон у области радних односа у Републици Србији. Његове одредбе се практично примењују у свим радним срединама, директно или супсидијарно. Он се директно примењује у преивредним друштвима, банкама, осигуравајућим организацијама, као и у другим домаћим или страним правним лицима и код предузетника, уколико за поједине од наведених субјеката не важе посебни прописи.

Супсидијарно, Закон о раду се примењује у државним органима, органима аутономије и локалне самоуправе, јавним службама и у другим радним срединама у којима се радни односи уређују посебним законским прописима (Законом о државним службеницима, Законом о радним односима у државним органима, Законом о полицији, Законом о војсци, Законом о основама образовања и васпитања итд.). То значи да одредбе Закона о раду имају карактер општих прописа (*lex generalis*).

Ако посебним радним законима одређена питања нису уређена (на пример, реинтеграција радника и накнада штете због незаконитог престанка радног односа), онда се и у оним радним срединама које покривају специјални радни закони примењују опште правне норме Закона о раду, по моделу супсидијарне природе.

Моделирање општих и појединачних правних аката од посебног је значаја у радном праву. У појединим публикованим моделима, нарочито код модела колективног уговора код послодавца (појединачни колективни уговор, према ранијој законској терминологији) примећено је претеривање у преписивању одредаба Закона о раду, што за резултат има квазимодел, без веће употребне вредности, а не истински модел који може послужити као корисно помагало у практичној примени Закона о раду.

Моделирање правних аката је својеврстан занатски чин. Не постоји већа суштинска разлика, осим у употребљеним алаткама и материјалу, између израде скулптуре од стране вајара и израде модела правног акта од стране правника. И један и други посао у резултату треба да изразе креативну функцију посленика.

Ове уводне напомене у пуној мери се односе на моделирање општих и појединачних правних аката који проистичу из Закона о раду. Пре сваког презентованог модела аутор ће дати кратке референце, које указују на правни извор и основ појединих аката, ради лакшег и потпунијег сагледавања одређене радноправне проблематике.